

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Mostowa 1. Telefon Redakcji, Administracji i Drukarni 12-44. Redakcja otwarta od 11 do 18 i od 19 do 24-ej. Administracja czynna w dni powszednie od 9 do 20-ej, w niedziele od 12 do 13-ej. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie.

PRENUMERATA: miesięczna 4 zł., z odnośnictwem i przesyłką pocztową 5 zł. 4 gr. 80, zagranicą 8 zł.
OGŁOSZENIA: za wiersz milim. przed tekstem i w tekście (6 linowa) 25 gr., za tekstem (10 linowa) po 12 gr., nekrologi przed tekstem po 25 gr. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25 proc. drożej. Terminy druku mogą być przez Administrację dowolnie zmieniane.
Konto czekowe w P. X. O. Nr. 80187.

Posiedzenie Sejmu.

Przyjęcie ustawy o pełnomocnictwach.

WARSZAWA (Pat.). Sejm przyjął w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy w przedmiocie zatwierdzenia zmiany statutu Banku Polskiego.

Z kolei przyjęto w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy o wypuszczeniu biletów skarbowych.

Izba przystąpiła do projektu ustawy o wysokości odsetek dla wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach. Projekt ten jest dalszym ogniwem akcji rządu dla potaniaenia kredytu. W dziedzinie kredytu hipotecznego projekt obniża procenty do 6, a kredytach rolniczych prywatnych urzędów rozemcze mogą obniżyć odsetki do 4 1/2% rocznie. Projekt ustawy przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Dalej uchwalono ustawę o ulgach dla nowowznowszonych budowli. Projekt ten zwalnia nowo-wybudowane domy oraz części nadbudowane od podatku od nieruchomości na przeciąg lat 15, jeżeli budowla będzie wykonana do końca roku 1940. Dalej ustawa zwalnia od podatku dochodowego, jeżeli dochód zostanie ulokowany w budowie nowego domu. — W takim wypadku potrącenie się obowiązuje nawet po sprzedaży

nowej budowy.

Pos. Idzikowski z BB zreferował nowelę do prawa przemysłowego.

Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Dalej przyjęło w 2-m i 3-m czytaniu projekt noweli o Izbach przemysłowych.

W obu czytaniach przyjęło ustawę rządową o ulgach w zakresie oprocentowania i terminu spłaty wierzytelności hipotecznych. Ustawa ta ma zdjąć z bark rolnictwa około 42 milionów rocznie.

Sejm przystąpił do obrad nad projektem ustawy, dotyczącym upoważnienia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy.

Głos zabrał p. prezes Rady Ministrów Aleksander Prystor (Mowę p. Premiera podajemy osobno).

Po przemówieniu p. Premiera zabrał głos prezes Bezpartyjnego Bloku pos. Sławek, który w imieniu B. B. W. R. oświadcza, że BB ma pełne zaufanie do rządu premiera Prystora i uchwała żądane pełnomocnictwa.

Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Następne posiedzenie odbędzie się we czwartek.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. Gdy marsz. Switalski oświadczył, że Izba przystępuje do obrad nad projektem ustawy o pełnomocnictwach cała opozycja gremjalnie opuściła salę. Pozostał BB, 2 komuniści i 3 żydzi. Do głosu zapisał się komunista Rożek ale klub BB przerwał dyskusję, nie dopuszczając go do głosu.

Czy kopalnie będą zatopione?

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. Min. Hubicki oświadczył delegacji górników, która przybyła z Klimontowa, że rząd poczyni starania by kopalnie nie były zatopione.

W ciągu dnia wczorajszego sytuacja w kopalniach nie uległa zmianie. Górnicy w dalszym ciągu pozostają pod ziemią.

Sytuacja w Łodzi.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

ŁÓDŹ. Późną nocą 33 związków zawodowe uchwaliły we czwartek urządzać strajk demonstracyjny, jeżeli by zaś ten strajk nie osiągnął rezultatu, ma być przedłużony do skutku.

Ekscesy antyżydowskie.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

BIŁYSTOK. W Grajewie pod Biłymstokiem doszło do ekscesów antyżydowskich. Starosta w trybie administracyjnym skazał 7 osób na grzywny albo areszt do miesiąca.

Przebieg poniedziałkowych manifestacji akademickich w Warszawie.

Manifestacje te zdarzyły się około godz. 1-ej w południe i pozostawały w związku z uchwaloną ustawą o szkołach akademickich.

Jak pisać „Gazeta Warszawska”, w hallu głównego gmachu uniwersytetu zebrał się po skończonych wykładach tłum kilkuset studentów. Dwóch akademików wygłosiło przemówienia na temat ostatnich wypadków. Zgromadzona młodzież zaczęła wznosić okrzyki: „Niech żyje autonomia wyższych uczelni!”, „Niech żyje młodzież narodowa!” i t. p., a następnie odpiewano „Hymn Miłodych”.

Z kolei studenci, wznosząc okrzyki, tłumnie udali się przed bramę uniwersytecką, gdzie manifestowali w dalszym ciągu. Po drodze z gmachu głównego przed bramą uniwersytetu studenci pobili kilku żydów oraz zdemolowali i wyrzucili na ulicę szafki ogłoszeniowe stowarzyszenia żydów asymilatorów i żydowskiego akademickiego koła krajowiczawczego.

W międzyczasie powiadomiona

o demonstracji policja przybyła przed bramę uniwersytetu samochodami. Przybyła również auto-sikawka. Policja rozpoczęła usuwanie z chodników gromadzącą się tam publiczność.

Część manifestujących studentów wyszła z dziedzińca uniwersyteckiego na Krak. Przedmieście, manifestując w dalszym ciągu. Gdy studenci znaleźli się koło kościoła św. Krzyża, rozproszyła ich policja. Jednocześnie uruchomiono auto-sikawkę, która kilkakrotnie przejeżdżała Krak. Przedmieście, zlewając studentów wodą. Obfite strumienie wody puszczone również przez bramę uniwersytecką na dziedzińcu uniwersytetu.

Liczne posterunki policyjne pełniły służbę przed bramą uniwersytecką. Przez pewien czas policja nie wypuszczała studentów z terenu uniwersyteckiego na ulicę.

Koło godz. 15.30 zapanował spokój. Młodzież rozeszła się do domów.

Niesłychane rozzuchwalenie Gdańska.

Za mowę polską aresztują i biją.

GDĄŃSK, Pat. Dziś ustalono zostało, że gdy w niedzielę około godz. 10.30 rano obywatel polski Stępiński, przybyły z Gdyni, znajdował się na dworcu kolejowym w Gdańsku i rozmawiał po polsku ze swym znajomym Jajbrzyckim, zbliżył się do nich policjant gdański i bez żadnego powodu schwył Stępińskiego za kołnierz, siłą wciągnął Stępińskiego na posterunek policji na dworcu, silnie go tam pobić i powalonego na ziemię skopał.

Jako jedyny powód tego zachowania się policjanta Stępiński podaje rozmowę w języku polskim. Gdy Stępiński legitymował się dowodem osobistym polskim, policjant odrzucił dokument, wymyślając obelżywymi słowami. Z powodu powyższego zajścia Komisarz generalny Rzeczypospolitej wystosował dziś do senatu pismo z energicznym protestem i żądaniem ustalenia okoliczności, wśród których wypadek ten miał miejsce.

Exposé premjera Prystora, wygłoszone w Sejmie.

Wysoka Izbo! Projekt ustawy o pełnomocnictwach dla Prezydenta Rzeczypospolitej, który rząd wniosł do łaski marszałkowskiej i który dziś będzie głosowany, podyktowany jest dążeniem do zapewnienia państwu niezbędnej sprawności rządzenia w okresie przerwy w pracach Izby Ustawodawczej, a jednocześnie ma on dać możność rządowi wykonczenia prac już rozpoczętych i na wielu odcinkach daleko zaawansowanych. Chciałbym w ogólnych rzutach przypomnieć i podkreślić niektóre z tych prac.

Tak więc w dziedzinie rolnictwa

podjęliśmy szeroką akcję, mającą na celu zdjęcie z rolników ciężaru nadmiernych świadczeń w zakresie obsługi pożytecznego kapitału. Dążąc do przywrócenia siły nabywczej wsi, musieliśmy przede wszystkim odciążyć finansowo rolnictwo, które ciężko dotknięte zostało wysokimi kosztami kredytu. Temu celowi służyć ma szereg ustaw, które rząd wniosł do Izby Ustawodawczej. Jednocześnie szereg dalszych ułatwień w dziedzinie obrotu ziemią powinien spowodować zwiększenie ruchu parcelacyjnego, pozwalając ludności rolnej na nabywanie ziemi po cenach wyjątkowo niskich, z drugiej zaś strony doprowadzić do naturalnej likwidacji tych woszlaków większej własności, które, nawet przy zmniejszonem oprocentowaniu długów, nie mają szans przetrwania.

Prace, prowadzone pod kątem widzenia podniesienia rolnictwa, nie osłabiają naszych wysiłków w dziedzinie cen produktów rolniczych, zarówno zbożowych, jak i hodowlanych. Różnice w kształtowaniu się cen głównych ziób, a więc pszenicy i żyta, po zbiorach i na przedwótku były w ostatnich latach za duże. Być może, że w tym roku poziom cen na główne zboża nie da zbyt rażącego dysproporcji.

W dziedzinie przemysłu

podjęliśmy działalność w kierunku zapewnienia możliwości pracy i rozwoju naszym przemysłom przetwórczym. Są one w większości oparte na krajowych surowcach, lecz zbyt drogie surowcach. W związku z tem rząd z całą stanowczością przeprowadza akcję wydawnego potaniaenia krajowych surowców przemysłowych. W realizacji tych konieczności gospodarczych natrafiał rząd na politykę cen karteli, która nie wykazywała żadnego zrozumienia dla potrzeby zastosowania się do zmian w koniunkturach gospodarczych. Jak panowie wiecie, nie cofaliśmy się przed naciskiem, niezbędnym dla przywrócenia oporu ze strony związków kartelowych. Na tym odcinku przeprowadzona została akcja, znajdująca się już dziś na ukończeniu. W rezultacie tej akcji gospodarczej artykuły skartelizowane zostały w cenie obniżone, przy czem rząd dał tej akcji przykład przez redukcję cen azulejonych od siebie towarów monopolowych.

Wymagając od poszczególnych gałęzi przemysłowych ofiar na rzecz przywrócenia równowagi gospodarczej, zdawaliśmy sobie jednocześnie sprawę, że wielu z tych gałęzi należy ułatwić w obecnej sytuacji możność poniesienia tych ofiar. Nie można było pominąć problemów, związanych z obniżeniem kosztów produkcji. W szczególności nie można było pominąć bardzo ważnego elementu wśród tych kosztów, mianowicie

obciążeń socjalnych.

Rząd nie dążył i nie dąży do zniesienia t. zw. zdobycy socjalnych. W akcji przyspieszenia powrotu do równowagi gospodarczej, chciał jednak pójść na szereg modyfikacji w tej dziedzinie, których wyrazem są uchwalona już przez Sejm ustawa scalenowa oraz nowe do ustawy o urlopach i o czasie pracy.

Przy obniżaniu kosztów produkcji przemysłowej ważną staje się sprawa

ciężaru wierzytelności, obciążających nasz przemysł znaczną kwotą ponad miliard złotych. Środki dla przyspieszenia uregulowania tej sprawy wymagają jeszcze rozważenia.

W dziedzinie

obciążeń podatkowych poza zastosowanymi ulgami i wniesioną do Izby ustawodawczej nowelą do ustawy o podatku spadkowym oraz nową ustawą o podatku majątkowym, nie tracimy z oka zagadnienia t. zw. zaległości podatkowych w kierunku odciążenia życia gospodarczego poprzez rozsądną, rozłożoną na dłuższy okres czasu politykę likwidacji tych obciążeń.

Nie małą wreszcie rolę wśród tych prac, zmierzających do stworzenia lepszych warunków dla działalności przedsiębiorstw wytwórczych odegrać powinny zastosowane przez rząd znizki w przewozach kolejowych.

Objęły one już wszystkie taryfy eksportowe i większość taryf przewozowych wewnętrznych. Prace w tym kierunku są nadal kontynuowane.

Wreszcie w dziedzinie budżetu państwowego, budżetów związków komunalnych i budżetów innych ciał publiczno-prawnych zastosowaliśmy szereg dalszych posunięć oszczędnościowych, zmierzających do dostosowania tych budżetów do dzisiejszej sytuacji gospodarczej i zmniejszonego dochodu społecznego.

W tem miejscu pragnę podkreślić z całym naciskiem, że wprowadzenie ulg w celu odciążenia dłużników i ułatwienia im w zmienionych warunkach wywiązania się ze swoich zobowiązań, leży zarówno w interesie dłużnika jak wierzyciela. Z chwilą zakończenia akcji układowej rząd przystąpi do stopniowej likwidacji wszystkich specjalnych ulg egzekucyjnych, które chroniły przejściowo dłużnika, przywrócenie bowiem możliwie szybko normalnych obrotów kredytowych i normalnej wypłacalności dłużników jest jednym z najważniejszych zagadnień gospodarczych państwa.

Niezależnie od tych prac, o których powyżej mówiłem, rząd zapoczątkował szereg dalszych prac, mogących dać życiu gospo-

darczemu pewne impulsy. Mam tu na myśli przede wszystkim opracowane

plany robót

i plany produktywnego zatrudnienia bezrobotnych. Zmobilizowaliśmy w tym celu wszystkie fundusze, jakie dały się jeszcze znaleźć w budżecie państwowym. Akcję tę będzie można rozszerzyć z chwilą wejścia w życie ustawy o Funduszu Pracy. Pragnę wspomnieć również o mobilizacji najważniejszych środków dla poparcia zdrowej inicjatywy budowlanej oraz na ułatwienia w zakresie akcji parcelacyjnej. Stąd też polityka kredytowa rządu, odnosząca się do potrzeb budowlanych, pójdzie po linii popierania wyłącznie najtańszego indywidualnego budownictwa, zaspokajając potrzeby najszerzych mas.

Wreszcie podkreślić pragnę, że wszelka inicjatywa w kierunku wzmoczenia eksportu korzystać będzie z najdalej idącego poparcia i pomocy rządu.

Jak więc Panowie widzicie, niema powodu do opuszczania rąk. Staramy się robić we własnym zakresie wszystko, co tylko możliwe jest do zrobienia, pamiętając, że z zewnątrz nie tak prędko przysięgną warunki, które byłyby nam w tych pracach pomocą. Nie jest oczywiście dobrze, skoro nam, zajętemi temi pracami, hałasuje ktoś za ścianą. Ale to nie powinno oddalać naszej uwagi od celów, które sobie postawiliśmy i od prac, które rozpoczęliśmy. Ażby jednak zabezpieczyć życie Polski i obecne nasze prace w sposób skuteczny od ewentualnych niespodzianek światowych, zwłaszcza na polu gospodarczym, rząd posiadać musi w dzisiejszych warunkach zapewnioną możność szybkiej reakcji. Ten wzgląd jest zasadniczym motywem wniosku rządu o udzielenie Prezydentowi Rzeczypospolitej pełnomocnictw na okres przerwy w pracach ciał ustawodawczych. W imieniu Rządu proszę o uchwalenie tej ustawy.

DZIS SZOPKA AKADEMICKA Początek o godz 20-tej w sali Ogniska (Wielka 24). Ceny znizone.

Po napadzie na „Kurjer Lwowski”.

Jak wyjaśnia redakcja „Kurjera Lwowskiego”, napastnicy, którzy wtargnęli do drukarni tego pisma, zostali odparci przez personel redakcyjny. Również pożar, wzniesiony przez bandytów, został ugaszony, zanim przybyła straż ogniowa. Część bandy przybyła na miejsce napadu autem, przywołując ze sobą stopy kamieni.

Konfiskaty.

„Kurjer Lwowski” został skonfiskowany. Jest to już 227 konfiskata tego pisma.

„Kurjer Poznański” został dwukrotnie skonfiskowany.

Katowicka „Polonia” została skonfiskowana.

„Ziemia Przemyska” została skonfiskowana.

Zajścia w Kaliszu.

Jak donosi telegraficznie z Kalisza „Kurjer Poznański” — doszło tam do zajść antyżydowskich. W wielu sklepach żydowskich wybito szyby.

„Państwowa” robota Bebeczowski baronów węglowych.

Agencja PRESS donosi: Sfery przemysłowe węglowe obliczają, że wartość kapitału zainwestowanego w unieruchomionych już kopalniach śląskich i dąbrowskich, wynosi około 320 milionów złotych. Gdyby zaszła konieczność (?) zatopienia samych tylko kopalń, unieruchomionych poprzednio, to wartość gospodarstwa narodowego Polski zostalaby zmniejszona o 320 milionów złotych.

Popierajcie Polską Małczą Szkołą.

Stanowisko Francji wobec projektu Mussoliniego w sprawie „Dyrektorjum Europejskiego”.

PARYŻ Pat. — Większa część

posiedzenia Rady Ministrów, które odbyło się wczoraj pod przewodnictwem prezydenta Lebrun, poświęcona była rozpatrywaniu projektu 4 mocarstw, opracowanego przez Mac Donalda i Mussoliniego.

Komunikat „Havasa” zaznacza że Daladier i Paul-Bonouour w toku dzisiejszego spotkania z brytyjskimi meżami stanu powiadomił Mac Donalda i Simona o przyjęciu przez Francję inicjatywy, powziętej w Rzymie. Francja jest gotowa przystąpić do projektowanego paktu, domaga się jednak umożliwienia dokładnego jego przestudowania, ponieważ niektóre punkty wymagają zmian Pakt zawarty ma być na lat 10, a po upływie tego czasu odnowiony za milczącym porozumieniem na nowy okres lat 10.

O ile nie zostanie wypowiedziany na rok przed upływem terminu, Francja przystępuje z całą świadomością do tego aktu dyplomatycznego, którego skutki będą trwałe i głębokie. W rzeczywistości projekt nie tylko zobowiązuje Wielką Brytanię, Włochy, Francję i Rzeszę do współpracy nad praktycznym uregulowaniem problemów, jakie wyłoniły się w Europie, oraz nie tylko grupuje te państwa w celu poszukiwania rozwiązania dla wspólnych kwestyj poza granicami Europy, ale przewiduje on jeszcze wyraźnie prawo rewizji traktatów pokojowych z Rzeszą, Austrią, Bułgarią i Węgrami, zaznaczając jednak, że rewizja ta ma być przeprowadzona zgodnie z postanowieniami paktu Ligi Narodów. Z drugiej strony pakt 4 mocarstw zatłwiałby równoprawnienie zbrojny, przynające Rzeszy deklarację z dnia 12-go grudnia, Łatwo zrozumieć — kończy komunikat — że te dwa doniosłe zagadnienia rewizji traktatów i kwestja równoprawnienia wymagają głębokiego przestudowania tekstu paktu, zanim rząd francuski zdecyduje się zaciąg-

nąć uroczyste zobowiązania w tej kwestji.

PARYŻ, Pat. Rozmowy ministrów francuskich i angielskich zakończyły się o godz. 17.45. O godzinie 19 wydany został jednocześnie przez ambasade angielską i francuską ministerstwo spraw zagranicznych następujący komunikat:

Premjer angielski oraz sekretarz stanu w angielskiem ministerstwie spraw zagran. w drodze powrotnej z Rzymu zatrzymali się w Paryżu w celu powiadomienia francuskiego premjera oraz ministra spraw zagranicznych o charakterze rozmów, odbytych z Mussolinim. Ministrowie francuscy i angielscy przeprowadzili dłuższą wymianę poglądów. Ministrowie Francji wyrazili podziękowanie swym angielskim kolegom za udzielenie im informacji, które pozwolą na gruntowne rozpatrzenie propozycji. Ministrowie obu krajów skomunikują się ponownie w najbliższym czasie. Ministrowie francuscy zapewnili o swem życzeniu ustalenia w interesie pokoju europejskiego współpracy, opartej na wzajem-

nie zaufaniu w duchu Ligi Narodów między 4 mocarstwami europejskimi, członkami Rady Ligi.

LONDYN (Pat). „Daily Herald” stwierdza, że w ciągu 24 godzin od chwili ogłoszenia komunikatu rzymskiego, pakt Mussolini-Mac Donald zdradza ślady całkowitego bankructwa. Rząd francuski miał już dać do zrozumienia, że nie przyłączy się tak do „świętego przymierza”, którem pragnie się zastąpić Ligę Narodów i wyklucza się Polskę, Małą Entente i Rosję Sowiecką, już nie mówiąc o innych państwach europejskich.

(Przyp. Red.: Jak wynika z powyższych, bardzo „dyplomatycznych” komunikatów urzędowych, stanowisko Francji pod tym względem różni się od projektu Mussoliniego, że tamten prowadzi do porozumienia 4 mocarstw poza Ligą Narodów, podczas gdy koncepcja francuska prowadzi do Ligi Narodów. Różnica ta jest bardzo ważna ze względu na kwestję rewizji granic, ponieważ wszelkie zmiany w ramach Ligi Narodów możliwe są tylko na zasadzie 19-go paragrafu paktu Ligi, wymagającego jednomyślności.)

Stanowisko Roosevelta w sprawie długów wojennych.

WASZYNGTON (Pat). Z Biłego Domu otrzymano wiadomość, że prezydent Roosevelt zwrócił się do Kongresu o powołanie komisji doradczej długów wojennych. Natomiast prez. Roosevelt nie zamierza bynajmniej domagać się pełnomocnictw do odroczenia spłat, przypadających 15 czer-

ca b. r.

Korespondent biura Reutera dowiaduje się, że Roosevelt oczekuje, żeby poselstwa dłużnicze wystosowały demarche celem zważenia układów taryfowych i stabilizacji ich walut wzmian za ulgi przy spłacie długów.

KOMUNIKAT STRONNICTWA NARODOWEGO

W niedzielę dnia 26 marca o g. 6 wieczór w sali przy ul. Orzeszkowej Nr. 11

odbędzie się

ZEBRANIE STRONNICTWA NARODOWEGO

na którym członkowie Magistratu m. Wilna

Dr. ZYGMUNT FEDEROWICZ

wyglosi referat p. ty

„Budżet Miasta Wilna”

Z KRAJU.

W. Ks. Aleksander Michałowicz o Mikołaju II.

Dzwina ruszyła. Z Dżisy donoszą, iż wczoraj poczęły powoli ruszać lody na Dżinie. Nad brzegami rzeki ustawiono patrole alarmowe.

Tajne apteczki.
Z Mołodeczna donoszą, iż na terenie pow. mołodeczańskiego i włożyńskiego policja przeprowadziła poszukiwania za tajemnymi składkami apteczki, gdyż ostatnio pojawiło się mnóstwo różnorodnych lekarstw z nielegalnych aptek i składów aptecznych. W wyniku poszukiwań ujawniono w powiecie trzech macherów „lekarzy”, którzy trudnili się leczeniem i nielegalnym przepisywaniem lekarstw chorym. Ponadto w Włozynie ujawniono u niejakego Michelsona skrzynię z lekarstwami oraz w m. Wiszniewie u niejakej Bergmanowej ujawniono skrzynię z mnóstwem różnych lekarstw nielegalnego pochodzenia. Winnych pociągnięto do odpowiedzialności karno-sądowej.

W. ks. Aleksander Michałowicz, który niedawno temu zmarł na Riviere, należał do t. zw. młodej grupy wielkich książy na dworze carskim, która, jako liberalniejsza i rozumiejąca znajdowała się w stanie ciągłej wojny z Aleksandrowiczami, jak nazywano wujów Mikołaja II, a braci cara Aleksandra III, Aleksandrowicze, t. j. księżęta Aleksy, Włodzimierz, Sergiusz, wywierali wielki wpływ na Mikołaja II i pchali go swą polityką do najzuboższych dla istnienia caratu zarządzeń.

Echa pożaru składu aptecznego w Lidzie.
Szif, ciężko poparzona podczas pożaru, w dniu 17 b. m. rano zmarła. Poszkodowany straty swe szacuje na 2000 dolarów. Sklep był ubezpieczony na 18 tysięcy złotych.

W. ks. Aleksander Michałowicz, człowiek rozsądny i liberalny, jak na sferę, w której przebywał, w wydanej przez siebie książce p. t. „Wspomnienia o Mikołaju II” odsłania sporo szczegółów o ciekawych i nieznanymi dotąd ogółowi o zakulisowych sprawach na dworze ostatniego cara. Przyczyną tu wyjątki z tej pracy, zamieszczone w tygodniku rosyjskim „Ilustrowannaja Rossija”.

„Komsomolcy” lidzcy przed Sądem.
LIDA. (Pat.) Sąd Okręgowy rozpatrywał ostatnio sprawę Pesu Dumblinskiej i innych oskarżonych o działalność wyrotową z art. 162 k. k. Dumblinska skazano na 4 lata więzienia, Berkę Arkowa i Fajwela Olkiennickiego na kary po 3 lata więzienia i pozbawienie praw na przeciąg lat 4, Arona Berszciańskiego oraz braci Mowszę i Hirsza Kraszuńskich, ze

„Na uroczystość koronacji udaliśmy się wszyscy do Moskwy. Pomimo odświętnego nastroju coś nieuchwytnego, jakowyś kosmar unosił się w powietrzu.

Z niedowierzaniem, graniczącym aż z lekkiem odnośnikiem do wuja cesarskiego, W. ks. Sergiusza Aleksandrowicza, piastującego urząd general-gubernatora w Moskwie — jemu bowiem w udziale le przypadało zorganizowanie uroczystości, w których uczestniczyli miliony wiernych poddanych. Według ustalonego programu uroczystości, po koronacji o godz. 11 rano miało się odbyć rozdawanie podarunków ludowi. Już w nocy dnia poprzedniego, niezliczone tłumy zaczęły ścigać w stronę pola Chodyńskiego, gdzie ustawiono kordon policji i kozaków.

Tragiczna śmierć
Skok Hutarna był tak nieszczęśliwy, iż uderzył się on głową o szyny wskutek czego rozstrząsał sobie czaszkę. Przed zatrzymaniem pociągu pasażer „na gapę” zmarł.

„Szary świt ukazał przesyłał milionowy tłum, pracy naprzód, zwłaszcza, iż zaczęły krzątać pogłoski, jakoby zarząd uroczystości, nie będąc przygotowany na tak wielką frekwencję, nie rozporządzał dostateczną ilością podarunków.

W dniu wczorajszym na szlaku kolejowym Wołkowsk — Lidza w pobliżu stacji Różanka z pociągu osobowego nr. 821 wyskoczył pasażer bez biletu niejaki Jan Hutarna, głuchoniemy z Różanki.

Pod naporem tłumów, kozacy rozprzeczli się, a tymczasem nikt nie wiedział, że na polu Chodyńskim znajdowały się głębokie rowy.

Aresztowanie oszusta w Piószczyźnie.
Na skutek listów gończych na terenie gminy lisowskiej aresztowany został niejaki Ursynowski vel Kazikiewicz Michał-Ludwik, poszukiwany za oszustwa i nadużycia. Ursynowski vel Kazikiewicz złożył na terenie pow. piószczyńskiego „spółkę melioracyjną”, do której zdolał skłonić kilku ziemian i przemysłowców, od których pobrał pewne sumy na „inwestycje” i zbiegł.

W przykrych warunkach znalazł się młody cesarz, z chwilą wstąpienia na tron, otoczony najbliższą rodziną, która miała przede niedoświadczono młodego władcę mądrą, zdrową radą, starała się wykorzystać słabe strony cesarza na swoją korzyść. Każdy z

Trojaczki.
któraś z matek urodzi trojaczki — rok siewny będzie pomyślny i żniwo wysmienite.

W tym razie ty, jako cesarz, zmusisz go do tego, zresztą obowiązkiem twoim wobec ojczyzny jest dbać o jej dobro.

— Najzupełniej się z tym zgadzam, ale zmuszając wuj Aleksę — uderzy na alarm i zburzy cały dwór.

— Tem lepiej. Będziesz miał wystarczający powód do udzielenia mi dymisji.

— JAKO, dać dymisję wujowi? Najukochaniejszemu bratu mego ojca? Wiesz, Sandro, mam wrażenie, iż z tymi wujami jakoś to będzie ale ty, zdaje mi się, dzięki pobytowi twemu w Ameryce, przejąłeś się liberalizmem.

Podczas tych rozmów asystował zwykle K. P. Pobiedonosew, prokurator Najw. Synodu. Mądry cynizm Pobiedonosewa wywierał magiczny wpływ na młodego cesarza i hamował wszelkie próby najlżejszych reform.

— Komu powierzyć teke ministra spraw wewnętrznych? Chciałbym znaleźć odpowiedniego, dzielnego człowieka? — zapytał Mikołaj II Pobiedonosewa.

— Owszem — odparł „Mefisto” — znam dwóch ludzi, uczniów Jego Cesarskiej Mości Ale-

W. ksiażką domagał się czegoś, każdy chciał odgrywać wielką rolę. Nie dość na tem, każdy wysuwał kandydatury swych protegowanych i uważał sobie za punkt honoru przeforsowanie swego kandydata. Odosobniony, zmęczony całodzienną pracą, biedny cesarz z utęsknieniem spozierał często na portret ojca, ubolewając, iż nie posiada jego energii i woli. Aleksandra III bano się jak ognia.

„Prześladajcie rolę cara” telegrafował Aleksander III temu samemu Sergiuszowi kiedyś do Moskwy. Na wiadomość o skandalicznych postępkach pewnego urzędnika, zajmującego wybitne stanowisko, car zdepeszerował: „Wyrzucić tę świnię!”

Ja osobiście niejednokrotnie starałem się zwrócić uwagę cesarza na zachłanność krewnych naszych. Gdy zwracając mu uwagę na konieczność reorganizacji marynarki wojennej, na czele której, według tradycji XVIII wieku stał W. ks. Aleksy, cesarz, wzruszając ramionami, odpowiadał z determinacją:

— Ależ zapewniam cię, iż on się na to nie zgodzi, on nie dopuści do przeprowadzenia żadnych reform.

— W takim razie ty, jako cesarz, zmusisz go do tego, zresztą obowiązkiem twoim wobec ojczyzny jest dbać o jej dobro.

— Najzupełniej się z tym zgadzam, ale zmuszając wuj Aleksę — uderzy na alarm i zburzy cały dwór.

— Tem lepiej. Będziesz miał wystarczający powód do udzielenia mi dymisji.

— JAKO, dać dymisję wujowi? Najukochaniejszemu bratu mego ojca? Wiesz, Sandro, mam wrażenie, iż z tymi wujami jakoś to będzie ale ty, zdaje mi się, dzięki pobytowi twemu w Ameryce, przejąłeś się liberalizmem.

Podczas tych rozmów asystował zwykle K. P. Pobiedonosew, prokurator Najw. Synodu. Mądry cynizm Pobiedonosewa wywierał magiczny wpływ na młodego cesarza i hamował wszelkie próby najlżejszych reform.

— Komu powierzyć teke ministra spraw wewnętrznych? Chciałbym znaleźć odpowiedniego, dzielnego człowieka? — zapytał Mikołaj II Pobiedonosewa.

— Owszem — odparł „Mefisto” — znam dwóch ludzi, uczniów Jego Cesarskiej Mości Ale-

Z POGRANICZA.
Pociągi turystyczne w Mińszczyźnie.
Ze Stolicpów donoszą, iż sowieckie koleje państwowe z dniem 1 maja uruchamiają dodatkowe pociągi turystyczne, które kursować będą co drugi dzień od Niegorełoje do Mińska a stamtąd do Moskwy, Leningradu i do innych miast Z. S. R. R.

Postrelony komunista.
Na granicy polsko-sowieckiej w rejonie Suchodowszczyzny postrelono ściągającego komunizm Pireca Chaima, który usiłował przedostać się na teren Rosji sowieckiej. Rannego wywrotowca umieszczono w szpitalu. Stan jego nie jest groźny.

G I E L D A.

Warszawa (Pat.) 2111, 1933	Gdańsk 174,30 - 174,73 - 175,37
Helmska 319,85 - 367,75 - 358,95	Londyn 30,60 - 30,63 - 30,75 - 30,46
Nowy York 8,91 - 8,93 - 8,99	Nowy York kabel 8,92 - 8,94 - 8,90
Paż 85,05 - 85,14 - 85,96	Praga 25,48 - 26,54 - 26,42
Szwajcaria 172,45 - 172,89 - 172,02	Włochy 45,03 - 46,17 - 45,73
Berlin w obr. pr. 217,35	Europejskie najlepsze
Poz. Budowlana 41,25 - 41,15	Inwesty 104,50 - 104,75
4% dolarowa 54,50 - 54,30 - 54,33	7% stabilizacj 56,25 - 56,50 - 56,13
10% kolejowa 104,00	8% oblig. komun BGK 93
4% ziem. 32,00	4% L. Z. ziem. 39,50
5% Warszawskie 50	8% Warszawskie 42 - 41,25 - 41,50
Peżyckie najlepsze, listy przeważnie	
Bank Polski 76,00 - 76,25. Kurs 17,25. Starchowice 10,10. Tendencja niejednorodna.	
Polscy polskie w Nowym Yorku	
Dolarowa 39,32 - 39,41 - 39,56 - 66%	Stabilizacyjna 55,50 - 56,75. Warszawska 39. Śląska 43,25.
Dolar w obrocie prywatnym 8,66%	Rubel złoty 4,78.

Miesiąc Szlagierów w Kinie „REWJA” Ostrobramska 5.

DZIŚ PREMIERA!

Wstrząsające arcydzieło filmowe p. t. **„AXELA”**

Miłoś dumnej arystokratki niemieckiej do francuskiego jeńca. W rolach głównych: **WARNER BARTER i LEILA HYAMS.**

Początek o godz. 5-7-9. W sobotę i niedzielę o godz. 3-cie.

DZIEWIĘCIOBY KINO-TEATR „HELIOS”
ul. Wileńska 38, tel. 926.

DZIŚ Najnowszy film produkcji „SOWKINO” Moskwa 1933 r.
W g. pow. głośn. pisarza rosyjskiego **MAKSAMA GORKIJA** w rol. gł. arcyteatrysty w Moskwie. **„Ojciec piosenki w wyk. Choru Moskiewskiego opery Państw. Balkon 49 gr. Parter na 1 s od 80 gr. na pozost. s od 90 gr. Seanse: 4, 6, 8 i 10, 15.**

„KAIN I ABRAHAM”
W rol. gł. **Maksyma Gorki** w rol. gł. arcyteatrysty w Moskwie. **„Ojciec piosenki w wyk. Choru Moskiewskiego opery Państw. Balkon 49 gr. Parter na 1 s od 80 gr. na pozost. s od 90 gr. Seanse: 4, 6, 8 i 10, 15.**

UWAGA! Coś dotychczas nabywałego.
Po raz pierwszy w Wilnie dodatek dziewięciu rysunkowy w języku rosyjskim, produkcji „Sowkino” **„Ojciec piosenki w wyk. Choru Moskiewskiego opery Państw. Balkon 49 gr. Parter na 1 s od 80 gr. na pozost. s od 90 gr. Seanse: 4, 6, 8 i 10, 15.**

PAN

DZIŚ Największy przebieg sezonu. Tryskająca humorem komedia muzyczna **Gustaw FROENLICH.**

KOMENDA SERC W rol. gł. **Dolly Haas** jako dziewczyna w Przepiękna muzyka Roku 1933. Nad program: Dodatki dźwiękowe. Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10, 15.

MASZYNY DO SZYCIA
Firmy SINGER, oryginalne amerykańskie rekonstruowane poleca **Zygmunt Nagrodzki WILNO, Zawalna 11-a. Żadajcie cenników.**

Spróbujcie—porównajcie, a przekonacie się iż WINA WYTWÓRNI WŁ. OSMOŁOWSKI WILNO
są stare—leżące—mocne i zdrowe. Żadajcie wszędzie.

LEKARZE.
Dr. med. Cymbler
WENERYZYNE, SKORNE MOCZOPŁ. Tel. 15-64. MICKIEWICZA 12, róg Tatarskiej, 9-2 i 5-8

AKUSZERKA
M. BRZEZIŃSKA
przyjmuje bez przerwy przeprowadziła się w Złoty Zręczny, Tom. Zana na lewo Gedyminowska ul. Grodzka 27. W. Z. 3093.

Kupno Sprzedaż
Piac wielki w średniom. do sprzedania. Dowieść się: Wilkowska 133 — 3. 1287

Dziękujemy
ORDYNATOR SZPITALA SAWICZ CHOROBY SKORNE I WENERYZYNE
Przyjmuje od g. 12 do 2 15 — 6. Zawalna nr. 22 636-11

Dziękujemy
ORDYNATOR SZPITALA SAWICZ CHOROBY SKORNE I WENERYZYNE
Przyjmuje od g. 12 do 2 15 — 6. Zawalna nr. 22 636-11

SZMUKLERNIA T-WA LABOR
Wilno, Tracka 9 m. 22 wykonywa wykwintnie i po cenach przystępnych guziki, sznurki, frendzie, torsadki i inne wyroby szmuklerskie. Pasy dla księżki.

Zarząd Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Wilna
podaje do wiadomości swych członków, iż dnia 26 marca r.b. w Sali Towarzystwa Kredytowego m. Wilna (Jagiellońska 14) o godz. 5-ej (17-ej) odbędzie się doroczne Walne Zebranie.

Magistrat m. Wilna ogłasza przetarg na dostawę pieczywa do szpitali Miejskich i Przytułku.
Oferty, ze wskazaniem ceny ryczałtowej lub proc. ustępstwa od cen rynkowych należy składać do dn. 23-III 1933 r.
Listny przetarg odbędzie się w tymże dniu o godz. 10 tej rano.
Stający do przetargu powinni złożyć wadium w wysokości 300 zł.
Przymowienie ofert i udzielanie informacji uskutecznią się w Wydziale Zdrowia i Opieki Społecznej Magistratu m. Wilna (ul. Dominikańska Nr. 2 — ceficyna, pokój Nr. 2). 827ZOS **Magistrat m. Wilna.**

Kupie forteplan gabinetowy lub pianino. Oferty prosić składać w Adm. nistracji Dzielnika Wileńskiego pod „Fortepiano”. 1:62

Najlepsze ma to wybrone po 3,20 kg. przy 2 kg po 3 zł. poleca Wilko. Cze wiński ul. Wileńska 42 vis a vis placu Orzeszkowej, 1307

Ogłoszenie.
Magistrat m. Wilna ogłasza przetarg na dostawę pieczywa do szpitali Miejskich i Przytułku. Oferty, ze wskazaniem ceny ryczałtowej lub proc. ustępstwa od cen rynkowych należy składać do dn. 23-III 1933 r. Listny przetarg odbędzie się w tymże dniu o godz. 10 tej rano. Stający do przetargu powinni złożyć wadium w wysokości 300 zł. Przymowienie ofert i udzielanie informacji uskutecznią się w Wydziale Zdrowia i Opieki Społecznej Magistratu m. Wilna (ul. Dominikańska Nr. 2 — ceficyna, pokój Nr. 2). 827ZOS **Magistrat m. Wilna.**

Kupie forteplan gabinetowy lub pianino. Oferty prosić składać w Adm. nistracji Dzielnika Wileńskiego pod „Fortepiano”. 1:62

Najlepsze ma to wybrone po 3,20 kg. przy 2 kg po 3 zł. poleca Wilko. Cze wiński ul. Wileńska 42 vis a vis placu Orzeszkowej, 1307

Pracownia WAFI Stanisława Pieczuła
Wilno, ul. Wileńska 10 39
Poleca wszystkim oszczędnym gospodyniom przedzielnikom do nabycia pasze świeżych andrutów i opłatków po cenie hurtowej

PRACA
Poszukuję posady ekonom. Długoletnia praktyka i świadectw. Sromne wymagania (ul. Antokolska 35 m. 15 (d. 1-IV) 1301-1

ROZNE
Poszukuję wspólnika lub współzinciera do kier. wielką gotówką do obr. brze prosperującego interesu Dowieść się ul. Ksiwaryjska 84 m. 7. 1302

Urządzą i zakładami
nowe ogrody owocowe, stare sady—oczyszczają, ogrody poprawiam i podnoszę dochodowość ogrodów i sadów. Adres: Poetzta Lintupy J. Plan-

DZIERŻAWY
Zaraz de wydzierżawienia folwarku 120 ha gruntów ornyczych z laka m. l-formacje Poetzta Dziedzic. Zarząd majątku Strzala, woj Nowogródzkie.

Poszukuję posady
do wszystkiego z dobrem gotowaniem, piśmienna, w średnim wieku, mogę być wołna, gotować, szewca, posładam referencje, mogę nie wyjazd. Sw-Michalski za ul. 12 m. 3 od god. 12 1/2-21

Poszukuję
posady Introligatora, lub wożnego. Posładam świadectwa i referencje. Sw. Michalski 8 m. 3. 64

Poszukuję
pracy jako przychodzący, umiem dobrze gotować. Posładam referencje osób znanych Filarcka 25-25 Wilkowska 44

De wynajęcia pokój
ewentualnie dwa pokoje elegancko umeblowane po cenach odromentowane pan tak dawno nie odd. użyc. Inośnią lazienki, wiedz! mego sklepu wejście lekropulacja i Cyt nie był pan zadowolony Sierańskiego lony z ostatniego plestr. 24 m. 8 można oglądać codziennie od 9-10 rano 1 od 4-6 pp. 1299 szali po mnie.

Mieszkania 5-4 pok.
wszystkie wygodne, balkon deszczu tak się kąsnym. Rzezna 12-12 kolo Zaw. wale, że mógł go nast. krełowej. 1305-1 następny.

Do wynajęcia
dobre gotowane. Posładam referencje osób znanych Filarcka 25-25 Wilkowska 44

Dobry t-war.
Moje uszanowanie pana. Czeż to szanowany? Jeżeli się nie zgodzi, to mnie powiesz i weźmiemy ślub pójtajemnie. Wiesz, toby nawet było cudownie. Byłoby w pismach: zrobiłabym sobie reklamę. Wiesz, to tak przyjemnie mieć opinie piękności, czy fatalnej kobiety! A co to komu szkodzi, prawda? Więc postaw nowione. Powiesz mi i weźmiemy ślub w tajemnicy przed mamą. La, la, la!

Zerwała się z kanapki i zaczęła tańczyć po pokoju, patrząc w lustro.

Weszła matka, okazała kobieta, jeszcze w prentensjach ze śladami minionej urody. Szarzyński powitał ją w milczeniu. Pocałował w rękę, czekał, żeby odezwała się pierwsza.

— Witamy — rzekła dobrótliwie, ciałując go w skroń. — Dawno cię nie widziałam. No, pokaz mi się, chłopcze! Zmierzniałeś! O, kto widział miernie na wsł. Muszę ja wejrzeć w twoje sprawy, Kochanku. Czy masz tyle kłopotów z administracją majątku? — Tęsknił za mną, mamusieńku — rzekła Alina obejmując go ostentacyjnie za szyję.

— To dlaczego nie przyjechał? — Nie mogłem — odezwał się wreszcie Sza. rzyński. — Sprzedawałem las i musiałem być na miejscu.